Overblik over bevillinger til plantebaserede projekter i Danmark 2026

Af Niclas Hyldgaard Bacher*, Vibeke Højbjerg‡ og Katrine Ejlerskov*, oktober 2026

*Plantebaseret Videnscenter. ‡Dansk Industri

Dette indsigtspapir præsenterer en kortlægning af de midler, der i 2026 (perioden maj 2025 – april 2026) er bevilget til projekter og aktiviteter med relevans for den plantebaserede omstilling. Bevillingerne er analyseret på tværs af både projektkategorier og de fonde, der har finansieret indsatserne.

Formålet med analysen er at identificere de områder, der prioriteres økonomisk, og hvor der derfor sker særlig udvikling, samt at synliggøre de aktører, der bidrager mest til at understøtte den plantebaserede omstilling gennem finansiering.

En samlet oversigt over de projekter, der indgår i analysen, inklusive projektnavne, kategorier og underkategorier, findes på Plantebaseret Videnscenters hjemmeside.

Sammenligning af 2025 og 2026

Den samlede størrelse på bevillinger til projekter, der arbejder for den plantebaserede omstilling af fødevaresystemet, estimeres til ca. 303,1 mio. kr. på tværs af fonde og puljer i perioden fra maj 2025 til april 2026. Dette svarer til et fald på ca. 41,1 mio. kr. sammenlignet med 2025, hvor den samlede bevillingssum var 344,2 mio. kr.

Vi har i disse tal medregnet den samlede beløbsstørrelse på bevillingerne, selvom flere af projekterne løber over flere år. EU-projekter er ikke medtaget i opgørelsen, da analysen fokuserer på de midler, der direkte prioriteres og fordeles i dansk regi.

Selvom det samlede bevillingsniveau er lavere end året før, er aktivitetsniveauet fortsat højt. Samtidig viser bevillingsfordelingen et skifte i prioriteringerne. Hvor grundforskning udgjorde den største kategori i 2025, er en større andel af midlerne i 2026 målrettet implementering, kompetenceudvikling, sundhed og markedsudvikling. Dermed afspejler årets bevillinger i højere grad et fokus på at omsætte eksisterende viden til konkrete forandringer i fødevaresystemet.

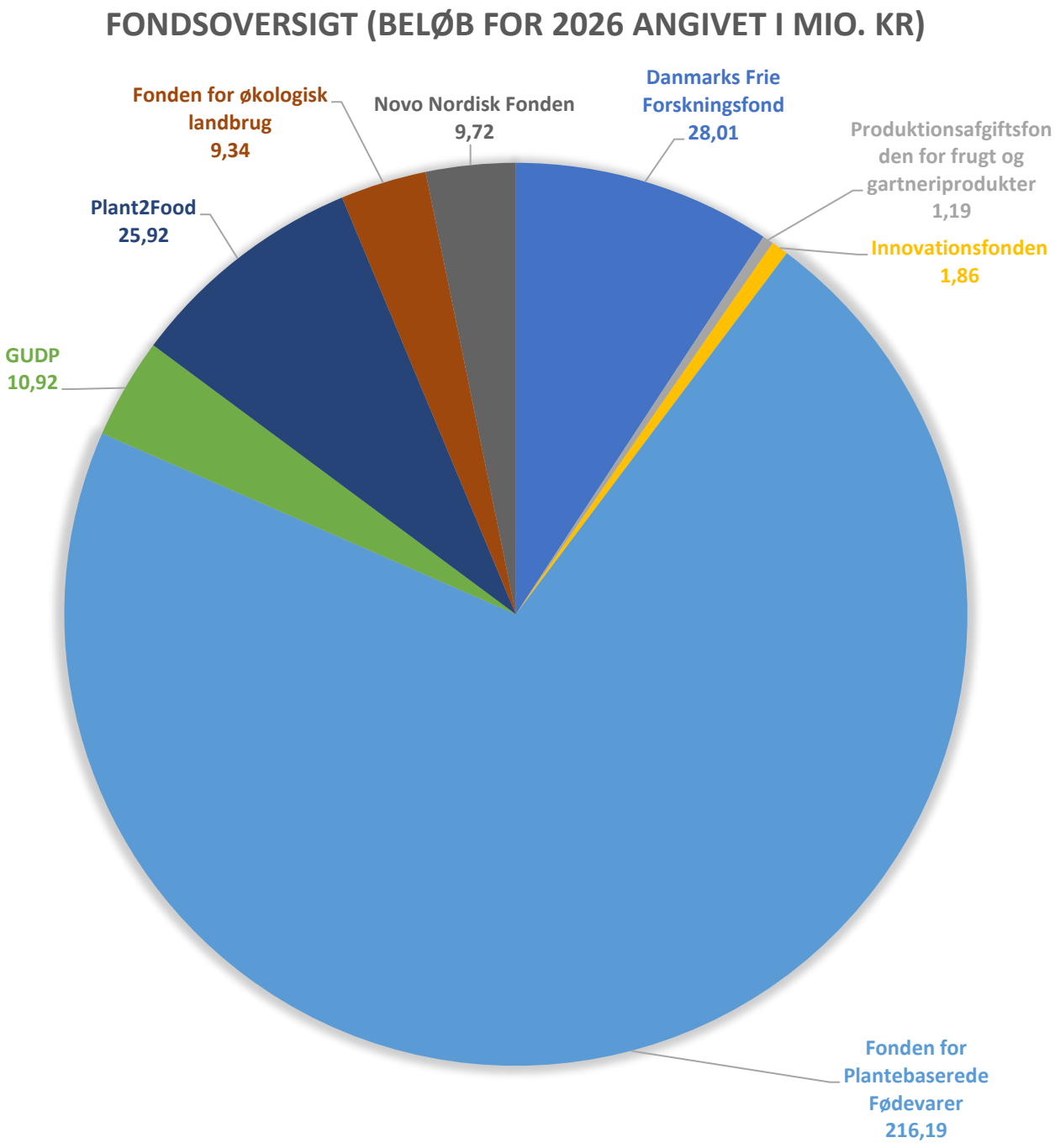
Oversigt over fondsbevillinger 2026

Figur 1 viser de fonde, der i perioden maj 2025 – april 2026 har bevilget midler til projekter med relevans for den plantebaserede omstilling, samt størrelsen af de enkelte bevillinger opgjort i mio. kr. Opgørelsen omfatter projekter, som vurderes at have et væsentligt fokus på at fremme den plantebaserede omstilling af fødevaresystemet.

Projekter med fokus på planter eller planteproduktion er ikke medtaget, hvis deres primære formål ikke vurderes at være relateret til denne omstilling.

Fonden for Plantebaserede Fødevarer er i 2026 den klart største bidragyder til området med bevillinger på 216 mio. kr., svarende til 71,3 % af de samlede registrerede midler. Fonden spiller dermed en helt central rolle i finansieringen af den plantebaserede omstilling i Danmark.

Danmarks Frie Forskningsfond og Plant2Food er de næststørste bidragydere med hhv. 28,0 mio. kr. (9,2 %) og 25,9 mio. kr. (8,6 %), mens GUDP bidrager med 10,9 mio. kr. (3,6 %). Novo Nordisk Fonden har bevilget 9,7 mio. kr. (3,2 %), mens Fonden for Økologisk Landbrug bidrager med 9,3 mio. kr. (3,1 %). Innovationsfonden har bevilget 1,9 mio. kr. svarende til 0,6 % af de samlede midler. Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter havde færre midler til uddelegering i år – og har bevilget for 1,2 mio. kr. (0,4 %) til projekter med fokus på at fremme dansk frugt og grønt.

Figur 1: Oversigt over fonde, der har bevilget midler til projekter med fokus på plantebaseret omstilling af fødevaresystemet i perioden maj 2025 – april 2026. Beløbene er angivet i mio. kr.

Køkkener og sundhed trækker de største projektbevillinger i 2026

Figur 2 viser fordelingen af de samlede bevillinger på 303,1 mio. kr. på tværs af projektkategorier og underkategorier.

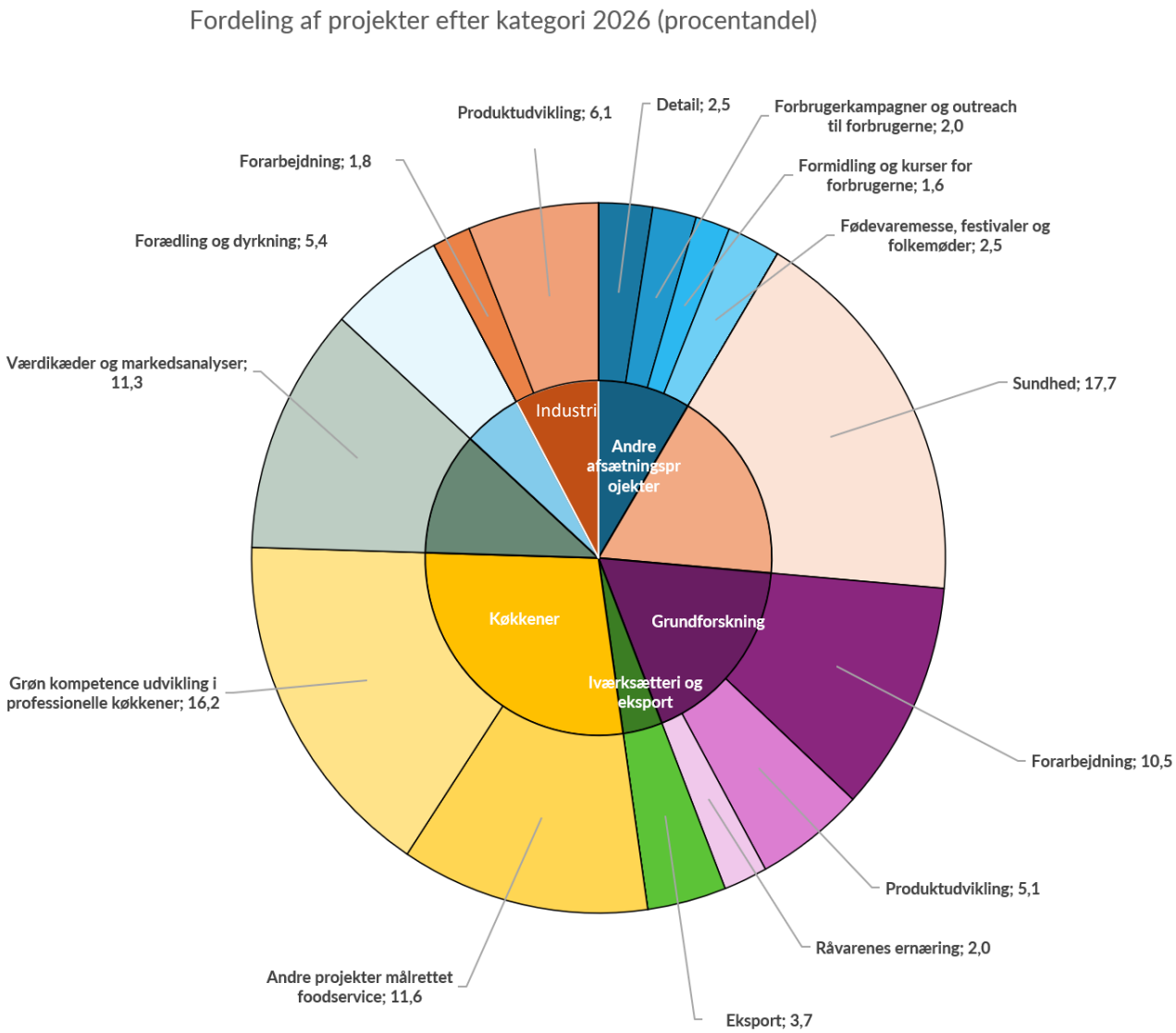
Køkkener er den største kategori med 84,1 mio. kr. (27,7 %), fordelt på grøn kompetenceudvikling i professionelle køkkener (49,0 mio. kr.) og øvrige foodservice-projekter (35,1 mio. kr.).

Det største spring ses i Ernæring og sundhed, der modtager 53,8 mio. kr. (17,7 %) – en markant stigning fra hhv. 8 mio. kr. (1 %) i 2024 og 12 mio. kr. (3,4 %) i 2025, hvilket afspejler en stigende interesse for samspillet mellem kost, sundhed og bæredygtighed.

Grundforskning modtager 53,6 mio. kr. (17,7 %) og spiller en vigtig rolle. Andelen er lavere end i 2025, hvor kategorien fik tildelt 113 mio. kr., men højere end i 2024 (26 mio. kr.). Værdikæder og markedsanalyser (34,1 mio. kr., 11,3 %) samt produktudvikling, forarbejdning og råvarernes ernæring (23,9 mio. kr., 7,9 %) understøtter stærkere forbindelser mellem landbrug, fødevareindustri og marked. Andre afsætningsprojekter modtager 26,2 mio. kr. (8,6 %), bl.a. til detailprojekter, forbrugerkampagner og formidling.

Primær produktion (16,4 mio. kr., 5,4 %) og eksportrettede projekter (11,2 mio. kr., 3,7 %) modtager de mindste andele.

Samlet peger fordelingen på, at bevillinger i 2026 i høj grad har haft fokus på implementering, kompetenceudvikling, sundhed og markedsudvikling frem for de tidlige led i værdikæden.

Figur 2: Fordelingen af projekter ud fra en overordnet kategorisering og underkategorier i procent af det samlede bevillingsbeløb i 2026.

Indsatstyper – hvordan er prioriteringerne?

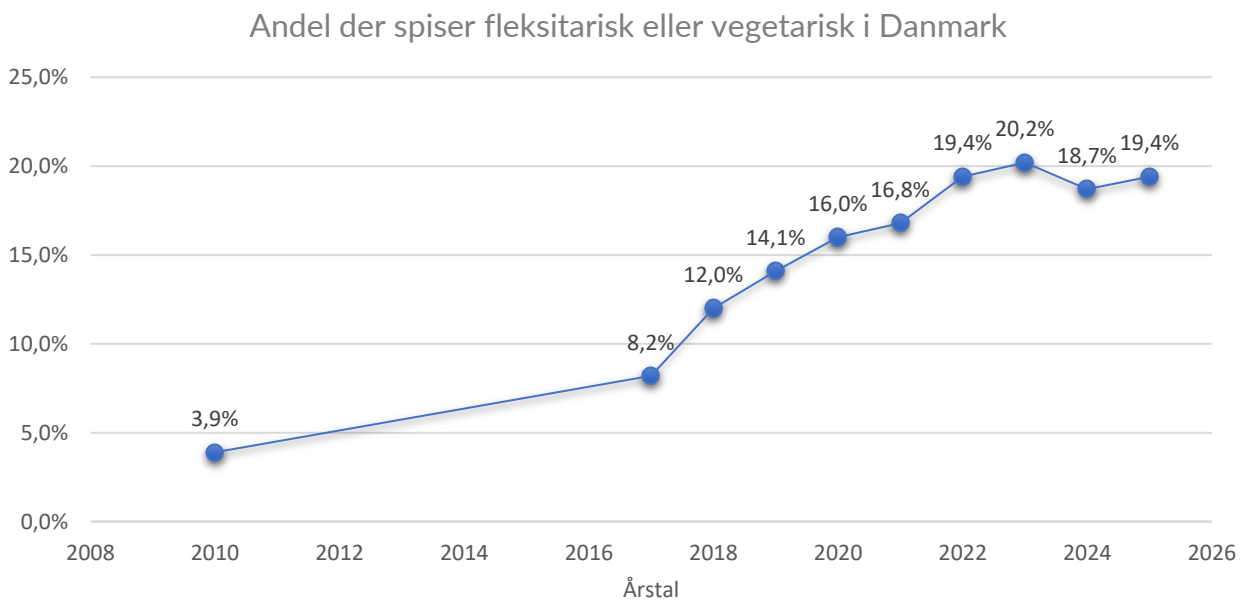
Selvom stadig flere danskere vælger at spise mindre kød end for blot få år siden, er udviklingen mod mere plantebaserede kostvaner stagneret de seneste år (figur 3). Andelen af danskere, der betegner sig som fleksitarer (med 3-4 dage om ugen uden kød), vegetarer eller veganere, er steget fra knap 4 % i 2010 til 19,4 % i 2025. Efter en periode med kraftig vækst fra 2017 til 2023 har udviklingen dog stabiliseret sig omkring hver femte dansker.

Den fortsatte omstilling af fødevaresystemet afhænger derfor i høj grad af, at flere forbrugere vælger plantebaserede fødevarer i hverdagen. Det handler blandt andet om tilgængelighed, pris, smag og madkundskaber samt om mulighederne for at vælge plantebaserede måltider i detailhandlen, på arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner, sportsfaciliteter og andre steder, hvor danskerne spiser.

Årets bevillinger afspejler denne udfordring. Den største andel af midlerne er målrettet professionelle køkkener, hvor der investeres betydeligt i grøn kompetenceudvikling og andre foodservice-relaterede indsatser. Køkkener i kommuner, regioner, uddannelsesinstitutioner og private virksomheder spiller en central rolle i at gøre plantebaserede måltider tilgængelige for mange mennesker og kan dermed bidrage til at omsætte ambitioner til konkrete ændringer i måltidsvaner.

Der investeres samtidig betydelige midler i sundhed, ernæring, markedsudvikling og afsætningsfremmende aktiviteter. Disse indsatser kan bidrage til at styrke både forbrugernes viden om plantebaserede fødevarer og virksomhedernes muligheder for at udvikle og afsætte attraktive produkter. Når efterspørgslen vokser, styrkes grundlaget for investeringer i hele værdikæden – fra dyrkning og forarbejdning til produktudvikling, distribution og salg.

Samtidigt viser bevillingsfordelingen, at der fortsat investeres relativt begrænsede midler i primærproduktionen. Kun en mindre del af de samlede bevillinger går til forædling og dyrkning, hvilket peger på et fortsat behov for investeringer i de tidligere led af værdikæden. Hvis dansk produktion af plantebaserede råvarer skal følge med den langsigtede udvikling i efterspørgslen, vil der fortsat være behov for viden om dyrkningssystemer, sortsudvikling og produktionsteknikker.

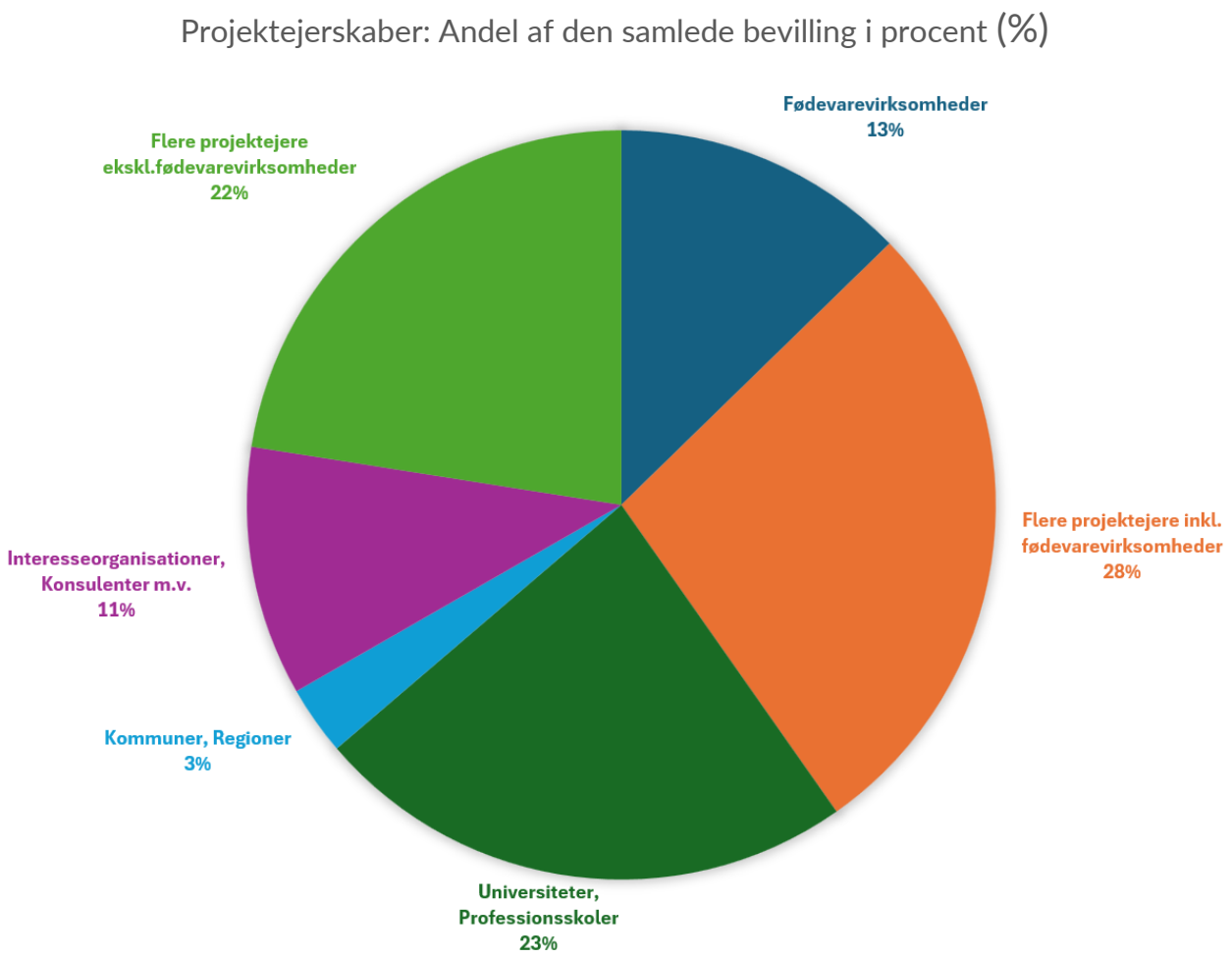
Figur 3: Udviklingen i andelen af fleksitarer, vegetarer og veganere i Danmark 2010-2025. Fleksitarer er defineret som personer, der spiser mindst halvdelen af ugens frokoster og aftensmåltider uden kød eller fisk. Data er fra Coop Analyse

Delanalyse: Fordeling af midler efter projektejerskab

Det er interessant at se på i hvilke dele af værdikæden, projektejerskabet er forankret. Denne delanalyse undersøger, hvor i fødevareværdikæden – landbrug, foodservice eller industri – projektejerskabet er forankret. Formålet er at belyse, i hvilket omfang fødevarevirksomheder får del i bevillingerne, og om det sker som selvstændige projektejere eller i samarbejde med andre aktører. Figur 4 viser fordelingen af de samlede bevillinger efter projektejerskab.

Den største andel går til projekter med flere ejere inkl. fødevarevirksomheder (83,5 mio. kr., 28 %), tæt fulgt af universiteter og professionsskoler (71,2 mio. kr., 23 %) og projekter med flere ejere ekskl. fødevarevirksomheder (68,3 mio. kr., 23 %). Fødevarevirksomheder som selvstændige projektejere modtager 38,5 mio. kr. (13 %), mens interesseorganisationer og konsulenter modtager 32,7 mio. kr. (11 %), og kommuner/regioner 9 mio. kr. (3 %).

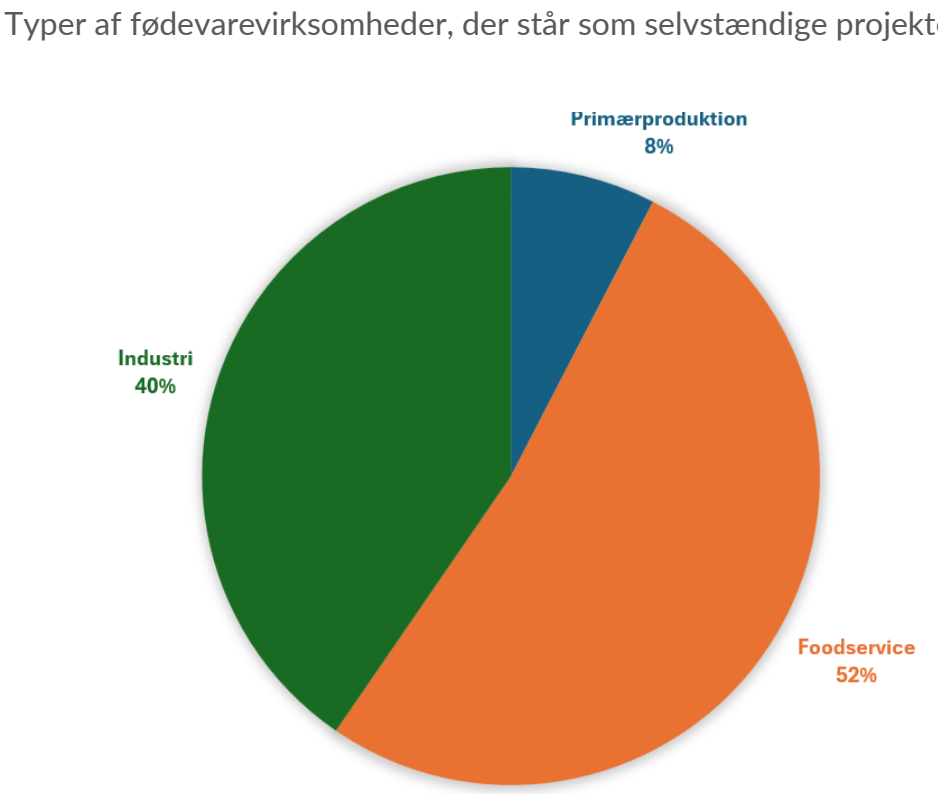
Samlet indgår fødevarevirksomheder – enten som selvstændige ejere eller som del af bredere partnerskaber – i projekter for 122 mio. kr., svarende til 40 % af de samlede bevillinger. Virksomhedernes adgang til bevillingsfinansiering sker i høj grad går gennem samarbejdsprojekter, fx med universiteter, organisationer eller offentlige aktører.

Figur 4: Oversigt over hvordan de samlede bevillinger fordeler sig på projektejerskab, hvor projektejerskabet enten kan bestå af en eller flere aktører, samt aktører fra eller flere aktørkategorier.

Foodservice modtager størstedelen af fødevarevirksomhedernes bevillinger

Figur 5 viser fordelingen inden for de projekter, hvor fødevarevirksomheder står som selvstændige projektejere. Her går den største andel til foodservice, som modtager 20,0 mio. kr. svarende til 52,0 % af midlerne i denne kategori. Industrirettede projekter modtager 15,6 mio. kr. svarende til 40 %, mens primærproduktion modtager 2,9 mio. kr. svarende til 8 %. Det viser, at de direkte virksomhedsrettede bevillinger især understøtter projekter tæt på markedet, herunder køkkenomstilling, måltidsløsninger, produktudvikling og forarbejdning, og i mindre grad industriel forarbejdning af plantebaserede fødevarer.

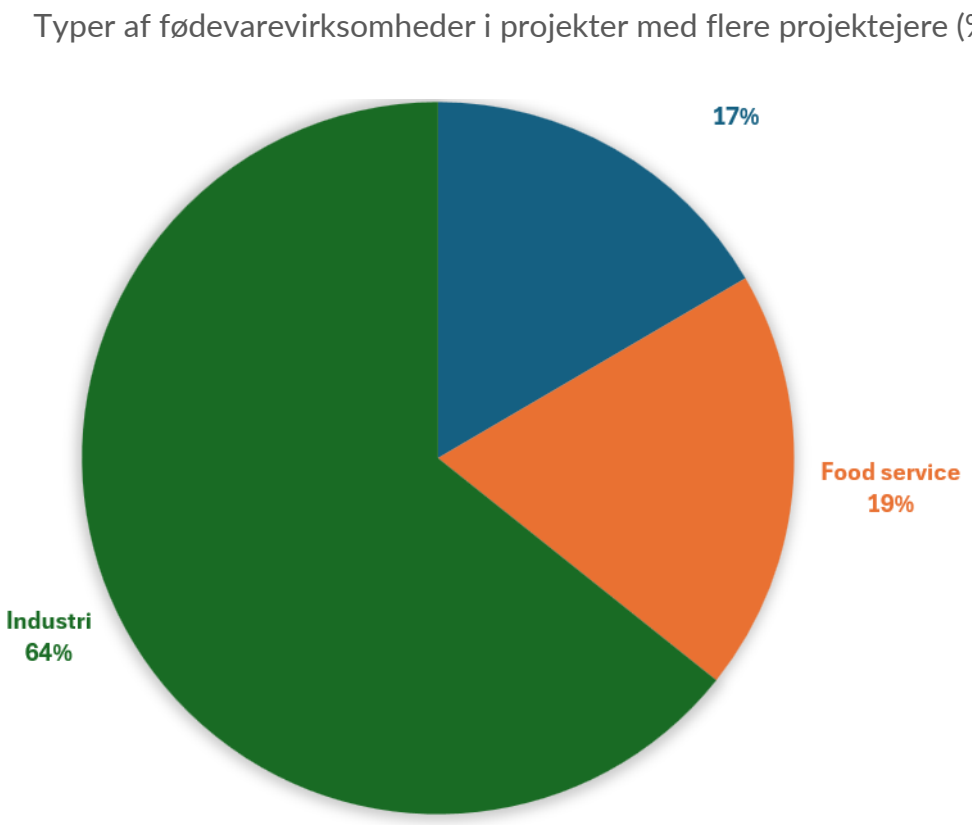

Figur 5: Oversigt der viser, hvordan bevillinger i kategorien Fødevarevirksomheder fordeler sig på de forskellige dele af fødevareværdikæden hhv. primærproduktion, foodservice inkl. detailvirksomheder og fødevareindustrien.

Industrien dominerer i projekter med delt ejerskab

Figur 6 viser fordelingen i projekter med flere projektejere inkl. fødevarevirksomheder. Industrien er her den største modtagerkategori med 53,7 mio. kr. (64 %), efterfulgt af foodservice med 16 mio. kr. (19 %) og primærproduktion med 13,8 mio. kr. (17 %). Sammenlignet med projekter, hvor virksomheder står alene som projektejere, fylder industrirettede projekter altså mere i de brede samarbejder – hvilket kan tyde på, at udviklings- og værdikædeorienterede indsatser oftere organiseres som partnerskaber mellem virksomheder og fx forsknings- og vidensmiljøer.

Samlet peger fordelingen på, at fødevarevirksomheder har reelle muligheder for at modtage støtte, men at adgangen afhænger af fondstype, projektets karakter og virksomhedens rolle. Analysen viser dog ikke, hvordan midlerne i projekter med delt ejerskab fordeler sig mellem de enkelte aktører, da det ville kræve en gennemgang af hver projektansøgning.

Figur 6: Oversigt der viser, hvordan bevillinger i kategorien Flere projektejere inkl. fødevarevirksomheder fordeler sig på de forskellige dele af fødevareværdigkæder hhv. primærproduktion, foodservice inkl. detailvirksomheder og fødevareindustrien.

Sådan får fødevarevirksomheder adgang til finansiering

Virksomheder kan typisk søge støtte hos Innovationsfonden, GUDP, Plant2Food og Fonden for Plantebaserede Fødevarer, mens støtte fra Danmarks Frie Forskningsfond og Fonden for Økologisk Landbrug er mere begrænset eller pulje-afhængig. Bevillingsfinansiering vil derfor ofte forudsætte egenfinansiering eller dokumenterede projektomkostninger – eller ske gennem samarbejdsprojekter, hvor værdien også ligger i adgang til viden, testfaciliteter, netværk og markedsudvikling.

Tabel 1. Netværk, partnerskaber, brancheforeninger og paraplyinitiativer, der arbejder for den plantebaserede agenda

Bælgfrugtspartnerskabet Tænketanken Frej	**Navn**: Bælgfrugtspartnerskabet **Kontakt**: Isabella Kronborg Svendsen eller Christina Tønner Jensen (barsel i 2026), Tænketanken Frej, baelgfrugtspartnerskabet@taenk-frej.dk **Beskrivelse**: Netværket er et samarbejde mellem private og offentlige aktører. Formålet er at forbedre folkesundheden og at skabe en sundere klode ved at løfte danskernes indtag af bælgfrugter samt produktionen af bælgfrugter i Danmark. For at skabe den nødvendige kulturændring, er der behov for samarbejder og drøftelser, så partnerskabets mål kan nås i fællesskab. **Læs mere**: https://www.baelgfrugtspartnerskabet.dk/
Green Protein Network Food & BioCluster Denmark	**Netværksnavn:** Green Protein Network **Kontaktperson:** Elena Sørensen Skytte, Food & BioCluster Denmark, og Helle Vedel Friis, Food & BioCluster Denmark, hvf@foodbiocluster.dk **Beskrivelse:** Netværket samler startups, virksomheder og universiteter for at undersøge udfordringerne og mulighederne inden for nye, innovative, grønne proteinkilder. Dagsordenen dækker bl.a. emner som nye ingredienskilder, forbrugerindsigter, nye teknologier og markedstrends. Netværket er kun for medlemmer af Food & Bio Cluster Denmark. **Læs mere:** https://www.foodbiocluster.dk/netvaerk/green-protein-network
Green Solutions Centre Københavns Universitet	**Navn:** Green Solutions Centre **Kontakt:** Mette Frimodt-Møller, Københavns Universitet, memo@science.ku.dk og Solveig Krogh Christiansen, Københavns Universitet, soc@plen.ku.dk **Beskrivelse:** Centret blev etableret i 2021 med et ønske om at samarbejde om forskningsbaserede, grønne løsninger på tværs af fakulteterne på Københavns Universitet (KU). Formålet er at udvikle tværfaglige løsninger, der bidrager til at opnå samfundsmæssige og globale grønne mål. Det er et bottom-up-initiativ med deltagelse af forskere fra alle KU's fakulteter. **Læs mere:** https://greensolutions.ku.dk/
Forum for dansk frugt og grønt Madkulturen	**Navn:** Forum for dansk frugt og grønt (efterfølger til Madtanken 2025) **Kontakt:** Judith Kyst, judith@madkulturen.dk **Beskrivelse:** Madkulturen har samlet 35 stærke aktører fra hele værdikæden i Forum for dansk frugt og grønt for at få mere dansk frugt og grønt på tallerkenen. **Læs mere:** https://www.madkulturen.dk/madtanken/

Netværk for Fremtidens Planteproteiner i DK Dansk Vegetarisk Forening	**Navn:** Netværk for Fremtidens Planteproteiner i DK **Kontakt:** Daniel Barrera Madsen, Dansk Vegetarisk Forening, daniel.madsen@vegetarisk.dk **Formål:** Netværket skal styrke sammenhængskraften blandt alle aktører fra jord til bord med henblik på at fremme markedsudviklingen af planteproteiner til fødevarer i Danmark. Det sker via tematiserede netværksmøder, konferencer, nyhedsmails om arrangementer og nye rapporter, samt et online forum for netværkets deltagere. Fokus er udelukkende på planteproteiner til humant konsum. Deltagere: 275+ deltagere fordelt på over 150 forskellige virksomheder, organisationer, tænketanke, råd og vidensinstitutioner. **Læs mere:** https://plantebaseretvidenscenter.dk/projekter/netvaerk-for-fremtidens-planteproteiner-3-0/
Plantebaseret Videnscenter	**Navn**: Plantebaseret Videnscenter **Kontakt:** Daniel Barrera Madsen, Dansk Vegetarisk Forening, Daniel.madsen@videnscenter.dk **Beskrivelse:** Dette paraplyinitiativ er en platform for projekter, vidensdeling og forsøg i relation til omstillingen mod flere plantebaserede økologiske fødevarer. Formålet er at styrke vidensgrundlaget for et mere plantebaseret, økologisk fødevaresystem fra jord til bord. Plantebaseret Videnscenter drives af Økologisk Landsforening og Dansk Vegetarisk Forening. **Læs mere:** https://plantebaseretvidenscenter.dk/
Plantebranchen	**Navn**: Plantebranchen **Kontakt:** Stella Staunstrup, Plantebranchen, stella@plantebranchen.dk **Beskrivelse:** Brancheforening for producenter og importører af plantebaserede fødevarer. Formålet er at varetage medlemmernes fælles faglige interesser indenfor plantebaserede fødevarer såvel indbyrdes som i forhold til myndigheder, forskere, organisationer, forbrugere og andre. Dertil er formålet at skabe og vedligeholde et godt omdømme for plantebaserede fødevarer i det danske samfund. **Læs mere**: https://www.plantebranchen.dk/
PlanteIndustrien Dansk Industri	**Navn:** Planteindustrien **Kontakt:** Vibeke Højbjerg, Dansk Industri, viho@di.dk **Beskrivelse:** Netværket samler leverandører og producenter af plantebaserede fødevarer med det formål at styrke den politiske interessevaretagelse, øge eksporten og skalere produktionen af plantebaserede fødevarer i Danmark. **Læs mere:** https://www.danskindustri.dk/brancher/di-foedevarer/events-og-netvark/netvark/planteindustrien/

PlanteVærket Landbrug & Fødevarer	**Navn:** PlanteVærket **Kontakt**: Lærke Kirstine Lund, Landbrug & Fødevarer, lld@lf.dk **Beskrivelse:** Brancheforeningen vil hjælpe små og store virksomheder ind på markedet for plantebaserede fødevarer, ligesom der vil være adgang til rådgivning inden for lovgivning, eksport og kommunikation. **Læs mere:** https://lf.dk/for-medlemmer/raadgivning-og-services/afsaetning-og-eksport/afsaetning-og-eksportnetvaerk/plantevaerket/
Produktudviklingsnetværket TurboPlant	**Navn:** Plantebaseret Udviklingsnetværk **Kontakt:** Thomas Hornbæk Jacobsen, Food Organisation of Denmark, thj@turboplant.dk Gyda Bay, The Food Project og Pelle Øby Andersen, The Food Project, pelle@thefoodproject.dk, **Beskrivelse:** Netværket er særligt henvendt til ingrediensvirksomheder med plantebaserede ingredienser, og har fokus på produktinnovation af plantebaserede produkter. Formålet er at give de plantebaserede virksomheder mulighed for at udvikle sig i fællesskab og drage nytte af hinandens erfaringer og idéer. Der afholdes løbende netværksarrangementer. Netværket etableres som en del af projektet, TurboPlant. **Læs mere:** https://industriensfond.dk/projekt/turboplant/
Tangnetværket	**Navn:** Tangnetværket **Kontakt: info@tangnet.dk** **Beskrivelse:** Netværkets formål er at fremme viden om tang og dets anvendelsesmuligheder gennem samarbejder på tværs af forskning, udvikling, dyrkning, indsamling og formidling. **Læs mere:** https://tangnet.dk/tangnetvaerket/